

Nr 380.

Av herr **Dahlbäck**, *angående utredning av frågan om det kommunala revisionsväsendet.*

Frågan om ett rationellt ordnande av kommunernas revisionsväsen har vid upprepade tillfällen varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet.

Senast vid 1935 års riksdag väcktes i detta ämne en motion, vilken utmynnade i ett skrivelseförslag, avseende frågans lösning allenast genom ändring av kommunallagarna. Konstitutionsutskottet vid sagda riksdag ansåg emellertid en utveckling i den av motionären önskade riktningen bäst borde främjas på frivillighetens väg samt framhöll, att det vore att förvänta, att kommunerna själva under medverkan av de kommunala förbunden sökte finna den lösning, som bäst lämpade sig för deras särskilda förhållanden.

Man har också kunnat med tillfredsställelse konstatera det initiativ, som under hösten 1936 tagits av Svenska stadsförbundet, att eventuellt under samarbete med Svenska landskommunernas förbund och Svenska landstingsförbundet söka upprätta en för de till dem anslutna kommunala enheterna gemensam organisation för tillhandahållande åt anslutna kommuner av yrkeskunniga revisorer. Klart är emellertid, att en avsevärd tid kommer att förflyta, innan dylika revisorer komma att mera allmänt tagas i anspråk av kommunerna, och att de kommuner, som måhända vore i största behov av deras biträde, måhända icke alls begagna sig av dem.

Vad som på senaste tid inträffat i fråga om förskingringar av kommunala medel är nu emellertid av den art, att frågan om obligatoriskt användande av yrkesutbildade revisorer på den kommunala revisionens område numera näppeligen låter sig avvisas.

För att åstadkomma tillfredsställande förhållanden härutinnan synes det icke vara erfordrigt, att de enligt nu gällande bestämmelser utsedda kommunala revisorerna skulle behöva ersättas med fackutbildade sådana, utan det vore säkerligen tillräckligt, att dylika anlidades vid sidan om de såsom förtroendemän valda, dock att detta anlitage borde vara obligatoriskt. En anordning av detta slag synes vara påkallat särskilt i små kommuner, där det icke så sällan förekommer, att man av grannlagenhetsskäl gentemot kommunalkassören, som måhända är kommunens mest framstående och ansedde förtroendemän, gör granskningen så summarisk som möjligt, ja där man icke från revisorernas sida ens vågar begära företeende av bankbevis på i räkenskaperna såsom insatta angivna penningmedel.

Här ifrågasatta yrkesutbildade revisorers granskningsverksamhet synes icke böra få till föremål lagligheten och befogenheten av de förvaltande organens beslut och åtgärder utan vara inskränkt till den siffermässiga och bokförings-

tekniska sidan av revisionsväsendet samt tillsynen över att bokförda värden icke förkommit. Med en dylik begränsning av de yrkesutbildade revisorernas uppdrag synes något intrång på den kommunala självbestämmningsrätten icke behöva uppstå. Givet är, att deras arbete icke bör inskränkas till den korta tid varje vår, då den i lagen föreskrivna kommunala revisionen pågår, utan synes kunna förläggas till kortare eller längre perioder, olika för olika kommuner under hela året, varigenom kostnaderna för deras anlåtande kunde nedbringas, då nämligen, särskilt för landsbygdens del, en och samma yrkesutbildade revisor kunde användas i ett flertal kommuner.

Vad själva sättet för tillhandahållande av yrkesutbildade revisorer åt de olika kommunala enheterna beträffar kunna olika utvägar tänkas. För närvarande har länsstyrelse beträffande arbetslöshetskommittéer och vägstyrelser att utse en revisor, och det låge nära till hands att tänka sig en liknande anordning beträffande de för de kommunala räkenskaperna i primärkommunerna här föreslagna yrkesutbildade revisorerna.

Med hänsyn därtill att numera mycket stora belopp av statsmedel passera genom kommunernas kassor men även av andra skäl torde till prövning böra upptagas, huruvida, i vad mån och på vad sätt statliga bidrag till uppehållande av dylika yrkesutbildade revisorers verksamhet skulle ifrågakomma. Under förutsättning av statsbidrag synes frågans lösning på ovan skisserat sätt icke behöva stöta på allt för starkt motstånd från kommunernas sida, särskilt icke med nödvändighet från de mest skattetyngda.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t måtte med särskild beaktande av ovan anförda synpunkter föranstalta om en allsidig utredning av den kommunala revisionsfrågan samt om framläggande av förslag i ämnet för riksdagen.

Stockholm den 24 januari 1937.

Oscar Dahlbäck.
